

**Svaz moderní
energetiky**

**ŠANCE
PRO BUDOVY**

nceú
Národní centrum
energetických úspor

Kroky, které pomohou oživit ekonomiku investicemi do zdravých budov a moderní energetiky

Svaz moderní energetiky, Šance pro budovy a Národní centrum úspor energie se shodly na následujících krocích v oblasti budov a energetické infrastruktury, které by pomohly ve střednědobém horizontu nastartovat ekonomiku.

Ekonomika je zasažena pandemií koronaviru, v akutní fázi má největší dopady na služby jako jsou restaurace či hotely, ale také další průmyslové podniky, které musely omezit svou výrobu. Je pochopitelné, že se stát v první fázi soustředí zejména na odvrácení pádu do ekonomických potíží pro podnikatele primárně zasažené zastavením výroby a prodeji svých produktů. Profesní organizace sestavily návrhy opatření pro restart české ekonomiky ve středně a dlouhodobém horizontu. Zaměřují se na takové kroky, které mohou firmám, ale i domácnostem přinést optimalizaci výdajů za energii a současně podpořit opětovný růst technologických, stavebních a instalačních firem v Česku.

Navržená opatření mají prokazatelně pozitivní dopad na veřejné rozpočty. Jde o investice s multiplikačními efekty, které stimulují soukromé investice do stavebnictví a moderních technologií. Právě v případě renovace budov jde z velké většiny o domácí produkty.

Jedna miliarda korun podpory pomocí veřejných programů generuje 3 miliardy korun na HDP. Do státní kasy se celá miliarda vrátí v podobě sociálního a zdravotního pojištění, daní zaměstnanců a firem. Potenciál těchto aktivit je přitom přes 1 % HDP.

Důležitým impulsem pro ekonomiku jsou i investice do rozvoje moderní energetiky. Pokud bychom během tohoto desetiletí zvýšili podíl obnovitelných zdrojů jména investicemi do výroben elektrické energie – tedy solárních a větrných elektráren – přinese to růst HDP ve výši 7 % a vznik více než 30 tisíc pracovních míst.

Navržená opatření mají bezprostřední pozitivní dopad na sektory zasažené současnou krizí, například stavebnictví, projekční přípravu, elektrotechniku, instalaci vzduchotechniky nebo systémy řízení budov. Jde ve všech případech řešení z konceptu 3D: decentralizace, digitalizace a dekarbonizace, stejně jako z vládní, inovační strategie The Country for the Future a naplňují Národní investiční plán opatřeními na podporu lokální ekonomiky.

Tato opatření se mohou stát také základním pilířem ekonomicky smysluplného naplňování českého příspěvku k evropským klimatickým cílům 2030 i 2050. Cílů, které nejen přispějí k lepšímu životnímu prostředí v Evropě, boji proti suchu a ochraně klimatu, ale mají z Evropy udělat technologickou velmoc v technologiích pro udržitelný rozvoj. Modernizace průmyslu a veřejného života bude klást velký důraz na automatizaci, digitalizaci a technologie a pracovní místa s vysokou přidanou hodnotou. V žádném případě to neznamená, že by se Evropa musela vzdát vybudované kvality života. Naopak posílí svou konkurenceschopnost i nezávislost.

Kroky směřující k zintenzivnění investic do digitalizace a dekarbonizace v Evropě současnou koronavirovou krizí neutichly, ale naopak zesílily. Výkonný ředitel IEA Fatih Birol a Dan Jørgensen, dánský ministr pro změnu klimatu, energetiku a veřejné služby vytvořili společnou výzvu, kterou vedle nich zaštilili také představitelé vlád Kanady, Francie, Indie, Indonésie, Nového Zélandu, Švédska, Velké Británie, Finska, Německa, Itálie, Nizozemska, Frans Timmermans, výkonný místopředseda Evropské komise, Simonetta Sommaruga či švýcarská prezidentka. Shodují se na tom, že ekonomiku ožíví investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie

Opatření na podporu chytrých receptů pro oživení ekonomiky, mají odezvu také v byznysu. Velké společnosti jako Coca-Cola, Pepsi, Nestlé, Danone, Lego, Volvo a další desítky firem spolu s 79 poslanci Evropského parlamentu vytvořili takzvanou Alianci pro zelenou obrodu vyzývající Evropskou komisi

k podpoře přechodu na klima-neutrální ekonomiku s cílem rychle zajistit pracovní místa, hospodářský růst, vylepšit život lidí na celém světě a přispět k budování odolnější společnosti.

Návrh společných opatření tak úzce reaguje na evropské i mezinárodní iniciativy, které do popředí impulsů pro oživení ekonomiky staví právě projekty zvyšování energetické efektivity ekonomiky a budování moderních energetických zdrojů. Česko je sice premiantem v programech podpory energetické renovace budov, ovšem přešlapuje na místě ve využití obnovitelných zdrojů energie. Právě na české zkušenosti reaguje návrh společných opatření a nabízí potřebné impulsy do posílení klíčových částí ekonomiky.

Opatření číslo 1: Zajistit dostatečné prostředky pro investice do programů energeticky úsporných renovací budov a pro zajištění kvalitní projektové přípravy

Renovace všech typů budov stát podporuje 10–12 mld. Kč ročně. Tyto prostředky vybudí celkové investice ve výši přes 30 mld. korun. Jejich potenciál je však 2–3násobný. Klíčem k jeho využití je zachovat dlouhodobé a stabilní programy podpory energeticky úsporné renovace všech typů budov. Česko je v této oblasti na špičce mezi novými státy EU.

Jednak je třeba neohrozit stávající programy, a tedy zachovat alokované prostředky pro podporu renovace veřejných budov z Operačního programu životní prostředí (OPŽP), obytných budov z Nové zelené úsporám (NZÚ) a Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a realizace úspor energie a obnovitelných zdrojů v podnikatelské sféře z Operačního programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK).

Dále je pak třeba zajistit kontinuitu těchto titulů v příštím programovacím období 2021–2027 a posílit je. V budoucím období je také možné více využít finančních nástrojů, zejména portfoliových záruk pro komerční úvěry, a ještě zvýšit páku veřejných prostředků na celkové investice a tím i zvýšit přínos programů pro veřejné finance a růst HDP.

Pro posílení programů je také zásadní vlastníkům budov nabídnout podporu při zpracování kvalitní projektové dokumentace a rozběhnout cílenou komunikační kampaň o možnostech a přínosech kvalitních renovací budov. To společně pomůže vytvořit zásobník projektů, které následně budou žádat do investičních programů.

KONKRÉTNÍ KROKY:

- Operační program Životní prostředí – zachovat alokaci prioritní osy 5, která mimo jiné financuje projekty kvalitních revitalizací veřejných budov jako jsou školy, školky, kulturní domy, úřady či nemocnice;
- Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – zachovat alokaci prioritní osy 3, která financuje projekty nízkouhlíkové energetiky v podnikatelském sektoru, důležité pro restart ekonomiky podporující udržitelný rozvoj;
- Integrovaný regionální operační program – zachovat alokaci specifického cíle 2.5, který v tomto programovém období podporuje renovace bytových domů mimo Prahu;
- Nová zelená úsporám pro rodinné domy a bytové domy v Praze, spolufinancuje projekty realizované jak malými a středními podniky; pro rok 2021 je v rozpočtu nutné do kapitoly MŽP alokovat 4 mld. Kč pro tento program a v rozpočtovém výhledu po roce 2022 počítat se 6 mld. Kč ročně, protože do programu přibude podpora bytových domů mimo Prahu;
- Rozběhnout garanční schéma za renovační úvěry pro rodinné domy přes ČMZRB vůči stavebním spořitelnám, které pomůže rodinám před- a do-financovat dotaci z NZÚ;

- Důležitá je podpora kvalitní projektové přípravy, rádi vypomůžeme s přípravou její koncepční podpory pro všechny typy vlastníků bez závazku následné realizace;
- To by měla doplnit cílená komunikační kampaň pro jednotlivé typy vlastníků budov (rodinné domy, bytové domy, státní správa, samospráva, podnikatelé) o možnostech a přínosech kvalitních projektů, design této komunikační kampaně je na MPO již připraven.

Opatření číslo 2: Podpořit vysoce úsporné novostavby s kvalitním vnitřním prostředím a adaptované na změny klimatu

Kvalita nové výstavby je do jisté míry zajištěna požadavkem na výstavbu ve standardu budov s tzv. téměř nulovou spotřebou. Ten by měl být postupně zpřísnován tak, jak postupují ekonomicky dostupné stavební a technologické možnosti na trhu. Vedle toho je vhodné projekty, které jdou nad rámec tohoto základního požadavku podpořit z veřejných financí.

Jejich vícenásledky se typicky pohybují na úrovni do 10 %, podpora veřejných prostředků je tedy dostatečná v řádu jednotek procent z investice do budovy. Již nyní takové programy, které podporují energeticky pasivní či aktivní standard fungují pro rodinné domy a bytové domy v Nové zelené úsporám, pro veřejné budovy v OPŽP a pro podnikatele v OPPIK. Je třeba je zachovat a převést do období po roce 2020.

V případě budov investovaných podnikateli (ať už pro vlastní potřebu, nebo stavěných developersky) by měla česká vláda v EU prosazovat razantní zjednodušení podmínek pro veřejnou podporu, která se při revizi nařízení k blokové výjimce chystá na rok 2022.

Vedle energetické úspornosti, včetně chytrého řízení spotřeby a využití místních obnovitelných zdrojů je také důležité, aby budovy byly připraveny na přicházející projevy změny klimatu a zajišťovaly pro své uživatele zdravé vnitřní prostředí. Toho se dosáhne například instalací řízeného větrání s rekuperací, vnějšího stínění, účinného sálavého chlazení, využíváním dešťové a šedé vody pro splachování, úklid či závlaku nebo využitím zelených střech a fasád, které zpříjemňují mikroklima v budově i v jejím okolí.

Neméně důležité pak je, aby stát šel příkladem a přijal závazek, že veškeré nové budovy včetně přístaveb, kterou budou investované či podpořené ze státní kasy či evropských programů, musí být v těchto kvalitativních standardech.

KONKRÉTNÍ KROKY:

- Zajistit podporu novostaveb v energeticky pasivním a aktivním standardu v NZÚ (rodinné a bytové domy), OPŽP 2021+ (veřejné budovy) a OPTAK 2021+ (budovy pro podnikání).
- Podporu podmínit/nebo zvýhodnit projekty zajišťující kvalitní vnitřní prostředí a/nebo jsou adaptované na změny klimatu a chytře propojené s elektrickou sítí. Umožnit pro tyto komplexní projekty jednoduchou administrativu a realizaci v rámci jedné žádosti.
- Podpořit podniky všech velikostí a vyjednat v EU jednoduché podmínky pro veřejnou podporu v oblasti úspor energie, využití místních obnovitelných zdrojů a environmentálně kvalitních budov. Zamezit tak složitému a nejednoznačnému dokladování statusu podniku podle velikosti.

Opatření číslo 3: Připravit masivní program energetické renovace vládních budov

Stát by měl jít příkladem. Zároveň vlastní a provozuje velké množství budov, které nejsou v dobrém stavu. Je třeba připravit k investici do upgradu každoročně alespoň 5 % z nich. I tak potrvá jejich

revitalizace 20 let. Nyní je však míra investic do obnovy méně než 1 % z nich ročně. Jako vhodná metoda se jeví vypsání výběrových řízení na snížení energetických ztrát ve vládních budovách formou energetických projektů se zárukou (EPC). Souběžně je potřeba odstranit administrativní a účetní překážky, které vypsání těchto projektů brání.

PŘÍNOSY:

Většina budov ústředních institucí typu ministerstev nebo státních úřadů nespĺňuje požadavky na energetickou náročnost. Podle vládního materiálu nespĺňuje 586 budov z 771 ústředních vládních budov požadavky na energetickou náročnost. Další budovy v tomto dokumentu nejsou vůbec zahrnuty. Na základě výpočtu Deloitte tak stát utratí za energie zbytečně 500 mil. Kč ročně ([Deloitte, 2018](#)). Pokud by podobný poměr platil pro všechny veřejné budovy, jde o ztrátu 12 mld. Kč ročně.

Stát by měl pro tyto budovy vypsát výběrová řízení na zvýšení jejich energetické efektivity, například formou projektů energetických úspor se zárukou (EPC), kde se investice mohou splácet přímo z uspořené provozní náklady, přičemž dosažení těchto úspor garantuje vybraný dodavatel stavebních prací a technologického vybavení. Projekty energetických úspor nejen snižují účty za energie, ale budovy také ekologizují a modernizují. Jde o komplexní projekty, které dávají zakázky společně s oborů stavebnictví, elektrotechniky, montáží, energetiky, vzduchotechniky, klimatizací, systémů řízení budov aj. Pokud budou tyto projekty podpořeny například výhodnějším nástrojem pro odkup pohledávek, mohou se realizovat i komplexnější projekty s delší návratností, které zajistí vyšší celkový přínos pro vlastníka/provozovatele budovy i její uživatele.

Projekty energetických úspor u nás mají významnou tradici zejména v příspěvkových organizacích a krajských budovách nebo například v nemocnicích.

Tomu, aby centrální organizace státu významně ušetřily, však brání také některá administrativní, která například znemožňují tato výběrová řízení vypisovat Organizačním složkám státu (OSS), protože se na EPC nazírá jako na dluh, i když se investice hradí z úspor. Slovensko například tuto byrokratickou překážku odstranit zvládlo, a to kombinací úpravy legislativy a předepsanými vzorovými smlouvami.

Investicemi do energetické renovace budov může stát práci stovkám firem. Investice může být zahrnuta do připravovaného Národního rozvojového fondu jako zdroje financí v systému, kombinujícího využitím prostředků EU fondů.

Program energetické nezávislosti veřejných budov (státních, příspěvkových organizací státu vč. nemocnic) by se mohl stát také leitmotivem vládních politik po krizovém období, obdobně jako avizovaná podpora infrastrukturních projektů v dopravě.

KONKRÉTNÍ KROKY:

- podpora vzniku projektů EPC v OSS ze strany Ministerstva financí (zjednodušení metodik pro schvalování dodavatelských úvěrů OSS, odbourání bariéry u veřejných institucí kvůli argumentu, že metoda EPC zvyšuje vnitřní dluh)
- zajistit přípravu nových dotačních titulů podporujících metodu EPC v novém programovacím období (OPŽP, OP TAK)
- Dopracování podfondu Národního rozvojového fondu pro energetické úspory s využitím prostředků EIB
- podpora vzniku pilotních projektů EPC ve fakultních nemocnicích ministerstva zdravotnictví (po vzoru nemocnic Motol, Thomayerova nemocnice apod.)

Opatření číslo 4: Uvedení technologií a materiálů pro využití obnovitelných zdrojů energie, energetického řízení budov a úspor energie a jejich instalace do 10% snížené sazby DPH

Daňové opatření a zejména snížení sazby DPH má ekonomický a také komunikační charakter. Je to další významná a přímá podpora malých obnovitelných zdrojů, úspor energie a chytrého řízení energie v budovách. Toto opatření lze buď realizovat při současné montáži (tedy stejný režim jako má nyní podpora bydlení a sociálního bydlení), nebo na straně výrobků a materiálů, jejichž okruh lze poměrně přesně vydefinovat bez rizika daňové podpory mimo cílový segment udržitelné energetiky.

PŘÍNOSY:

Příklad fotovoltaických instalací: snížení daně z přidané hodnoty povede ke zlevnění střešních fotovoltaických instalací pro koncové zákazníky – domácnosti. Úprava DPH o 5 procentních bodů znamená úsporu okolo 20 tisíc Kč při průměrné velikosti instalace. Ekonomické benefity pro domácnosti jsou jasné: významné snížení nákladů na energii. Průměrná solární elektrárna již dnes přináší domácnostem úsporu až 12 tisíc korun ročně na výdajích za energii. Snížení celkové částky investice formou nižšího DPH povede k rychlejší návratnosti těchto projektů a vyšší atraktivitě.

Cenově dostupnější solární systémy podpoří trh, který v předkrizovém období rostl meziročně dvojnásobným tempem a teď hrozí jeho útlum. V dlouhodobém horizontu by mělo být cílem zhruba milion solárních střešních na obytných budovách (například Národní klimaticko-energetický plán sází zejména na rozvoj solární energetiky na střeších budov). K obdobnému plánu se loni zavázala také rakouská vláda.

V případě kombinace FV elektrárny s bateriemi pak také k posílení energetické bezpečnosti (toto řešení při správné konfiguraci může fungovat také v ostrovním režimu).

Rozvoj tohoto trhu povede také k udržení a navýšení počtu pracovních míst v souvisejících sektorech. Přestože jsou komponenty většinou z dovozu, instalace realizují české firmy, a dochází tak k podpoře místní ekonomiky. Řada českých firem také vyvinula vlastní řídicí software či unikátní řešení, například bateriové systémy vhodné pro české prostředí.

Máme i příklad ze sousedního Polska, kde vláda loni vytvořila program „Mój Prąd“. Na jeho základě je možné v Polsku uplatňovat na mikroinstalace (do 150 kW) sníženou sazbu daně ve výši 8 %.

KONKRÉTNÍ KROKY:

- Zavedení druhé snížené sazby DPH (10 %) na stavební a montážní práce realizující energetické úspory, instalaci obnovitelných zdrojů či chytré řízení spotřeby a/nebo zavedení této sazby pro využívané technologie a materiály. Vše v souladu s evropskou směrnicí, jednalo by se o úpravu zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Opatření číslo 5: Podpora pro čisté či nízkoemisní zdroje v dodávce elektřiny či v topení.

V porovnání s vládou čerstvě schválenou legislativou, konkrétně novelou zákona o podporovaných zdrojích (165/2012 Sb.), jde o opatření směřující k napravení slabín ve stávajícím návrhu a vede jednoznačně k úspoře veřejných prostředků. Navrhujeme moderní podporu pro nové projekty obnovitelných zdrojů postavit na základě technologicky neutrálního přístupu k jednotlivým typům zdrojů. Tedy vláda by měla možnost vyhlásit aukce, ve kterých by soutěžili zájemci o podporu pro výstavbu těchto projektů, včetně fotovoltaiky, která vychází při výrobě elektřiny jako nejlevnější nástroj pro navýšení podílu obnovitelných zdrojů.

Druhé opatření míří k využití stávajících možností pro ekologickou výrobu tepla – a to v čase v mezidobí před účinností novely.

Přínosy:

Vláda schválila návrh novely na jednání v pondělí 27. dubna 2020. Přestože je dobré, že Česko má konečně ucelený návrh aukčních systémů pro podporu obnovitelných zdrojů, tento návrh zcela opomíjí - i přes kontinuální připomínky organizaci jako Svaz průmyslu a dopravy, Hospodářská komora, Svaz měst a obcí ČR, Svaz moderní energetiky, Solární asociace - přínosy fotovoltaiky pro výrobu ekologické elektřiny.

Příklady ze zahraničí přitom ukazují, že se jedná o investičně i provozně v současné době nejlevnější zdroj elektřiny pro vnitrozemské státy. Česko je pak jediným státem V4, který ještě žádnou aukci v energetice na žádný zdroj nevypsalo. Polsko, Maďarsko i Slovensko mají v tomto ohledu velký náskok. Všechny tyto státy přitom ve svých aukčních systémech na fotovoltaiku spoléhají („uhelné“ Polsko dokonce první solární aukci vypsalo už v roce 2016). Příklady z Německa dále ukazují, že se podařilo během pěti let aukcemi snížit podporu fotovoltaiky téměř na desetinu ceny oproti roku 2010 a soutěží se nyní za ceny obdobné cenám tržním. Pro spotřebitele tak fotovoltaika zajišťuje zdroj elektřiny za ceny, kterým v současné době může těžko konkurovat jiný typ energetického zdroje.

Instalace nových systémů navíc nemusejí vůbec probíhat na „zelených plochách“. Solární elektrárny lze realizovat na brownfieldech a výsypkách nebo přímo na pozemcích rekultivovaných uhelných dolů. Tím tyto jinak nevyužité pozemky naleznou své uplatnění a jejich hodnota se bude zvyšovat. Na domácím trhu evidujeme poptávku velkých hráčů realizovat nové projekty solárních elektráren právě na průmyslově znečištěných lokalitách.

Tyto nové elektrárny zároveň podpoří pracovní místa v instalačních a subdodavatelských firmách. Do roku 2030 lze zvýšit instalovaný výkon solárních elektráren na 9 GW a větrných elektráren na 1,4 GW. Navýšení podílu obnovitelných zdrojů energie bude mít pozitivní efekt pro zaměstnanost a růst HPD. Naplnění tohoto scénáře povede k vytvoření až 33 tisíc pracovních míst a zvýšení HDP až o 7 % (viz studie Deloitte pro Svaz moderní energetiky, září 2019).

Dalším nástrojem pro podporu vzniku infrastrukturních projektů solárních nebo větrných parků jsou takzvané smlouvy o prodeji energie (PPA – power purchase agreement). Čerstvé zahraniční zkušenosti ukazují, že přímé smlouvy mezi provozovatelem solární či větrné elektrárny uzavřené většinou na 15 až 25 let mohou dostat cenu elektřiny i pod 50 EUR/MWh. Podle energetické divize Bloomberg se ceny solární elektřiny pod smlouvami PPA pohybují na evropském trhu mezi 35-52 EUR/MWh. U větrných projektů pak mezi 30-50 EUR/MWh. V nedávné době takové kontrakty uzavřel například Heineken ve Španělsku. Využívá je také společnost LEGO nebo provozovatel letišť v Paříži. Podnikům smlouvy o dodávkách „zelené“ elektřiny garantují dlouhodobě nízké ceny energie, takže pomáhají optimalizovat výrobní náklady bez ohledu na výkyvy ceny energie na trhu.

Protahování účinnosti novely POZE zároveň zablokovalo rozvoj kogeneračních jednotek, které jsou v současnosti nejúčinnějším a nejekologičtějším způsobem výroby tepla. V souvislosti s vysokou cenou emisní povolenky a odklonem české energetiky od uhlí by bylo dobré tento pat odblokovat. Až do roku 2022 totiž nyní hrozí nemožnost výstavby kogeneračních jednotek nad 1 MW objemu. Tato blokáda přitom trvá již od roku 2017, a investoři jsou tak nuceni své plány přehodnocovat a projekty buď rušit či odsouvat, nebo instalovat jednotky o výkonu pod 1MW. Tím dochází jak k nevyužití potenciálu kogenerační výroby v dané lokalitě, tak ke zvýšení měrných nákladů na podporu jednotky vyrobené elektřiny z KVET, neboť menší jednotky potřebují vyšší zelený bonus. Na rozdíl od fotovoltaiky jsou přitom i výrobci kogeneračních jednotek české provenience, a tak by se jednalo o jednoznačnou podporu stoprocentně českého průmyslu.

Svaz moderní
energetiky

ŠANCE
PRO BUDOVY

nceú
Národní centrum
energetických úspor

Umožnění výstavby těchto zdrojů také napomůže naplnění cílů rozvoje vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, k jejichž plnění se ČR zavázala. Tyto cíle jsou jedním z dílčích cílů národního klimaticko-energetického plánu do roku 2030.

KONKRÉTNÍ KROKY:

- Zahrnutí aukcí z fotovoltaických elektráren do dokončované novely zákona o podporovaných zdrojích energie, a to například formou vládou podporovaného pozměňovacího návrhu.
- Novelizovat energetický zákon, aby umožnil přímé PPA kontrakty pro producenty energie z obnovitelných zdrojů
- Odblokovat výstavbu kogenerací nad 1 MW. V současnosti je možné do platnosti nového zákona využít znotifikované výjimky až do množství zhruba 75 MW udělené na nerealizované projekty, a to formou oznámení Evropské komisi.

Globální kontext:

Česká energetika musí mít dlouhodobou vizi v souladu s vládní inovační strategií The Country for the Future. Důraz realizaci konceptu 3D: decentralizace, digitalizace, dekarbonizace.

„Koronavirus se mění v bezprecedentní mezinárodní krizi, která má vážné důsledky pro zdraví a ekonomiku. I přesto, že jde o závažnou věc, účinky budou pravděpodobně dočasné. Stále však budeme ohroženi změnami klimatu, které vyžadují, abychom v tomto desetiletí výrazně snížili globální emise. Neměli bychom tak dovolit, aby současná krize ohrozila naše úsilí v hledání řešení právě změn klimatu,“ reagoval na současnou situaci Fatih Birol, výkonný ředitel celosvětově respektované Mezinárodní energetické agentury (IEA). Proto také IEA upozorňuje, že by se investice do transformace energetiky měly stát integrální součástí připravovaných stimulačních balíčků, které ožíví ekonomiku.

IEA ve svých doporučeních vychází ze zkušeností z restartu hospodářství po světové ekonomické krizi v roce 2008. Státům doporučuje investice do zvyšování energetické účinnosti, například právě v Česku vyzkoušenou podporu energetické renovace budov. Mezi další opatření navržená IEA patří podpora rozvoje obnovitelných zdrojů energie. Zejména solárních a větrných elektráren. Zejména fotovoltaika zlevnila oproti době před 10 let o více než 80 procent. V rámci nových technologií pak IEA doporučuje akumulaci energie: baterie či výrobu vodíku.

Evropa s vizí úspěchu

Již [17 evropských ministrů životního prostředí](#) se vyjádřilo pro zpřísnění evropských klimatických cílů do roku 2030. Pokud se evropský Green Deal správně uchopí, nemusí být ohrožením ani pro Česko. Je třeba se vždy dívat na jednotlivá opatření a správně je nastavit, ne paušálně zatracovat celou politiku.

Jak předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen, tak její místopředseda Frans Timmermans, považují zelené investice a Zelenou dohodu za „[motor pro obnovu](#)“ evropské ekonomiky. Také podmínky čerpání strukturálních fondů v příštím programovacím období 2021 - 2027 se budou řídit zeleným hlediskem. Evropa ještě před krizí [oznámila](#), že chce kvůli Zelené dohodě mobilizovat nejméně 1 bilion eur.

Stejně se vyjádřila i [Angela Merkelová](#), kancléřka Německa, největšího českého obchodního partnera a největší evropské ekonomiky. Merkelová se osobně postavila také za zvýšení klimatických cíl v roce 2030

Výkonný ředitel IEA Fatih Birol a Dan Jørgensenem, ministrem pro změnu klimatu, energetiku a veřejné služby [vytvořili společnou výzvu](#), kterou vedle nich zaštilili také představitelé vlád Kanady, Francie, Indie, Indonésie, Nového Zélandu, Švédska, Velké Británie, Finska, Německa, Itálie, Nizozemska, Frans

**Svaz moderní
energetiky**

**ŠANCE
PRO BUDOVY**

nceú
Národní centrum
energetických úspor

Timmermans, výkonný místopředseda Evropské komise, Simonetta Sommaruga či švýcarská prezidentka. Opět se shodují na tom, že ekonomiku ožíví investice do energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Velké společnosti jako Coca-Cola, Pepsi, Nestlé, Danone, Lego, Volvo a další desítky firem spolu s 79 poslanci Evropského parlamentu vytvořili takzvanou [Alianci pro zelenou obrodu](#). “Přechod na klima-neutrální ekonomiku, ochrana biologické rozmanitosti a transformace zemědělsko-potravinářských systémů mají potenciál rychle zajistit pracovní místa, hospodářský růst, vylepšit život lidí na celém světě a přispět k budování odolnější společnosti,” uvádí prohlášení firem a politiků.

[68 velkých německých a v Německu působících mezinárodních firem](#) kancléřku Angelu Merkelovou, aby úzce propojila opatření k překonání ekonomické krize v důsledku pandemie koronaviru a klimatické krize. Vláda by se podle nich měla nadále držet stávající politiky v oblasti ochrany klimatu, aby neohrozila investice a projekty v této oblasti a měla by prosadit Zelenou dohodu pro Evropu jako inovativní strategii růstu. Výzvy mimo jiné podepsaly T-Mobile, Bayer, EPSON, E-ON, EnBW, Henkel, Innogy, Osram, Puma či Vattenfall

Přestože se - na rozdíl od Česka - sousední Polsko v prosinci nepřipojilo k závazku bezuhlíkové Evropy 2050 (tzv. Zelená dohoda), nyní rozeslalo Evropským státům [dopis](#), ve kterém označuje zelené investice za základ obnovy po koronaviru. Fakt, že je Polsko na uhlí vůbec nejvíce závislý stát v EU, nebrání tamní vládě k pragmatickému přístupu, neboť si je vědoma, že peníze na ekologizaci z EU budou a konstruktivním přístupem si může co největší balík zajistit pro sebe.

K využití příležitostí vyvolaných evropskými investicemi do Zelené dohody vyzvala i [Hospodářská komora a Svaz měst a obcí ČR](#). „Ať už považujeme nebo nepovažujeme například cíle takzvané Zelené dohody v roce 2050 za realistické, je jasné, že investice na ochranu životního prostředí a snižování energetické náročnosti jsou smysluplné a zahrnují digitalizaci, automatizaci a mají pro český průmysl vysokou přidanou hodnotu a pro české obce vysokou společenskou důležitost,“ zdůraznil prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý.

V Praze, květen 2020

Připravili:

Svaz moderní energetiky, z. s., W: www.modernienergetika.cz, E: kancelar@modernienergetika.cz

Šance pro budovy, zspo, W: www.sanceprobudovy.cz, E: info@sanceprobudovy.cz

Národní centrum energetických úspor, z.s., W: www.nceu.cz, E: info@nceu.cz